

YÖNETMELİK

Fırat Üniversitesinden:

FIRAT ÜNİVERSİTESİ YABANCI DİL EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Fırat Üniversitesinde yürütülen yabancı dil öğretimine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, zorunlu/isteğe bağlı yabancı dil hazırlık programları ile bölümlerde okutulan zorunlu temel yabancı dil derslerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 49 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Hazırlık Sınıfı: Yabancı Dil Hazırlık Sınıfını,
- b) Muafiyet Sınavı: Fırat Üniversitesinin yabancı dil hazırlık sınıfı olmayan bölümlerindeki öğrencilerin girebildiği yabancı dil sınavını,
- c) Rektör: Fırat Üniversitesi Rektörünü,
- ç) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosunu,
- d) TİB Akademik Kurulu: YDYO Temel İngilizce Bölümü Akademik Kurulunu,
- e) TİB: YDYO Temel İngilizce Bölümünü,
- f) Üniversite: Fırat Üniversitesini,
- g) YDYO: Fırat Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunu,
- ğ) YDYS: YDYO Yabancı Dil Yeterlik Sınavını,
- h) Zorunlu yabancı dil dersleri: 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi kapsamında fakülte/konservatuvar/yüksekokul/meslek yüksekokullarında okutulması zorunlu olan temel yabancı dil derslerini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Zorunlu ve İsteğe Bağlı Yabancı Dil Hazırlık Programlarıyla İlgili Genel Esaslar****Yabancı dil hazırlık programının amacı**

MADDE 5 – (1) Zorunlu/isteğe bağlı yabancı dil hazırlık programının amacı; öğrencilere, Avrupa Ortak Dil Referans Çerçevesi (The Common European Framework of Reference) kapsamında öngörülen seviyeye uygun olarak diyalog, sözlü anlatım, yazılı anlatım, okuma ve dinleme becerilerini kazandırmaktır.

Yabancı dil hazırlık programının süresi

MADDE 6 – (1) Yabancı dil hazırlık programının süresiyle ilgili esaslar şunlardır:

- a) Yabancı dil hazırlık eğitim-öğretimi, güz ve bahar dönemleri olmak üzere iki yarıyıldan oluşacak şekilde yıllık olarak düzenlenir ve YDYO tarafından yürütülür.
- b) Yabancı dil hazırlık programında, her bir dönem Yönetim Kurulunun onayı ile kendi içinde kur ya damodüller halinde düzenlenebilir.
- c) Zorunlu yabancı dil hazırlık programının akademik takvimi yıllık olarak düzenlenir. Eğitim-öğretim süresi, YDYO Yönetim Kurulunun teklifi ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

Devam zorunluluğu

MADDE 7 – (1) Hazırlık programında okuyan öğrenciler, bir akademik yıl boyunca derslerin %80'ine devam etmek zorundadır.

TİB Akademik Kurulu

MADDE 8 – (1) TİB Akademik Kurulu; Yüksekokul Müdürü başkanlığında, Temel İngilizce Bölüm başkanı, bölüm başkan yardımcıları ve tam zamanlı öğretim elemanları arasından seçilen üyelerle birlikte en az 5 üyeden oluşur. Kurul, Hazırlık programındaki öğretim faaliyetlerinin hazırlanması, düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili kararlar alır. Bu kararlar YDYO Yönetim Kurulu onayına sunulur.

Sınavlar

MADDE 9 – (1) Hazırlık programında yapılacak sınav türleri, sınav tarihleri, içerikleri, ağırlık yüzdeleri ve sayıları her öğretim yılı başında TİB Akademik Kurulu tarafından belirlenir ve ilan edilir.

Yeterlik sınavları (YDYS)

MADDE 10 – (1) Hazırlık programı öğrencilerinin yabancı dil yeterliklerini tespit etmek amacıyla her akademik yılın başında ve sonunda YDYO tarafından yapılan sınavlardır. Akademik yıl başında yapılan yeterlik sınavı, bir önceki yıl eğitim gören hazırlık öğrencileri için Bütünleme sınavı yerine geçer. Güz yarıyılı sonunda YDYS'nin yapılması Senato onayına bağlıdır. YDYS, bir veya birkaç aşamadan oluşabilir.

Ara sınavlar

MADDE 11 – (1) Ara sınavların hangi becerilerden oluşacağına ve ağırlıklarına öğretim yılı başında TİB Akademik Kurulu tarafından karar verilir ve dönem başında ilan edilir.

Küçük sınavlar

MADDE 12 – (1) Öğrencilerin derslere devamını artırmak, öğrendiklerini kısa aralıklarla ölçmek ve eksiklerini tespit etmek için önceden duyurulmaksızın ders saatlerinde küçük sınavlar yapılabilir. Dönem içerisinde kaç adet küçük sınav yapılacağı öğretim yılı başında duyurulur.

Mazeret sınavı

MADDE 13 – (1) Yüksekokul Yönetim Kurulu tarafından mazeretleri geçerli kabul edilen öğrencilere, katılmadıkları sınavlar için her yarıyılıda bir defa mazeret sınavı hakkı verilir. Mazeret sınavının tarihi TİB Akademik Kurulu tarafından belirlenir ve önceden duyurulur.

(2) Mazeretlerle ilgili başvurular, gerekli belgelerle birlikte, mazeretin bitim tarihini takip eden yedi gün içinde yüksekokul müdürlüğüne yapılır. Bu sürenin geçmesinden sonra yapılan müracaatlar işleme konulmaz.

Yıl içi notunun belirlenmesi

MADDE 14 – (1) Yıl içi notu, öğrencilerin ara sınav ve küçük sınavlardan aldıkları notların ağırlıkları dikkate alınarak hesaplanır. Bu ağırlıklar her öğretim yılı başında TİB Akademik Kurulunca belirlenerek öğrencilere duyurulur.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 15 – (1) Yazılı sınav sonuçlarına itiraz; 3/7/2013 tarihli ve 28696 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Fırat Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesine göre yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Zorunlu Yabancı Dil Hazırlık Programıyla İlgili Esaslar

Yeterlik

MADDE 16 – (1) Zorunlu yabancı dil hazırlık programı uygulanan ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarına yeni kayıt yapan öğrencilerin yabancı dil yeterlikleri, akademik yılbaşında yapılan YDYS ile belirlenir. Zorunlu hazırlık programı için YDYS'de başarı notu 100 üzerinden en az 60'tır.

(2) Aşağıdaki öğrenciler YDYS'den ve zorunlu hazırlık programından muaf tutulur:

a) Son 3 yıl içerisinde bir Yüksek Öğretim Kurumunda Yabancı Dil Hazırlık Programında okuyup başarılı olanlar,

b) En az son üç yılında, öğretim dili olarak belirlenen yabancı dilin anadil olarak konuşulduğu bir ülkede, o ülke vatandaşlarının devam ettiği orta öğretim kurumlarında eğitim görüp, öğrenimini bu kurumlarda tamamlayanlar,

(3) ÖSYM tarafından yapılan Yabancı Dil Sınavından en az 70 puan alan öğrenciler (ÖSYM tarafından yayımlanan Yabancı Dil Sınavları Eşdeğerlikleri Tablosunda belirtilen sınavların herhangi birinden alınmış, bahsi geçen puana denk gelen notlar da kabul edilir. YDS ve dengi sınavlardan alınan notlar son 3 yıl içinde alınmış olmalıdır).

(4) Zorunlu yabancı dil hazırlık programından muaf olabilmek için gerekli belgeler, akademik takvimde belirtilen YDYS tarihinden önce YDYO'nun ilgili birimine teslim edilmelidir.

Başarı durumu

MADDE 17 – (1) Zorunlu yabancı dil hazırlığı bulunan ön lisans, lisans, lisansüstü programlarına yeni kayıt yapan ve 16 ncı maddede belirtilen yeterlik şartlarını sağlamayan öğrenciler, zorunlu yabancı dil hazırlık programına alınır.

(2) Zorunlu hazırlık programına devam şartını yerine getiren öğrenciler, yıl sonunda yeterlik sınavına alınır.

(3) Hazırlık not ortalaması 60 ve üzerinde olan öğrenciler başarılı sayılırlar. Hazırlık not ortalaması, %(40-60) arasındaki etki oranları ile çarpılan yıl içi ve yeterlik sınav notlarının toplamından elde edilir. Bu etki oranları her öğretim yılı başında TİB tarafından belirlenir ve ilan edilir.

(4) Başarısız öğrenciler, zorunlu hazırlık programını tekrar ederler.

(5) Devamsızlık nedeniyle başarısız olan öğrenciler, izleyen yılda derslere devam etmek zorundadır.

(6) Devam şartını sağlamış, ancak başarısız olan öğrenciler, izleyen yılda derslere devam etmek zorunda değildir. Bu öğrenciler yapılacak olan yeterlik sınavlarına girerler.

(7) Öğrencinin, hazırlık programını tekrar ettiği akademik yılın (ikinci yılın) sonunda da başarılı olamaması halinde, ÖSYM tarafından aynı veya başka bir üniversitede öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa, eşdeğer bir programın bulunmaması halinde yakın programlardan birine yerleştirilmeyi talep edebilir. Ancak bunun için, öğrencinin Üniversiteye kayıt yaptırdığı yıl aldığı giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puandan düşük olmaması gerekir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İsteğe Bağlı Yabancı Dil Hazırlık Programıyla İlgili Esaslar

İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık programına kayıt

MADDE 18 – (1) Üniversitenin zorunlu yabancı dil hazırlık programına tabi olmayan bir ön lisans, lisans ve lisansüstü programına ilk kez kayıt yaptıran öğrencilerden isteğe bağlı yabancı dil hazırlık programına devam etmek isteyenler, Akademik takvimde ilan edilen başvuru tarihlerinde dilekçe ile Yabancı Diller Yüksekokuluna başvururlar.

(2) İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitimi için kontenjanlar her akademik yılın başında Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından tespit edilir. Kontenjandan daha fazla başvuru olması halinde Yabancı Diller Yüksekokulu adaylara yazılı sınav uygular ve adaylar puan sırasına göre programa yerleştirilir.

(3) İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık programına başvuran öğrencilerin yabancı dil seviyeleri Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından tespit edilir ve öğrenciler uygun kura yerleştirilir.

(4) İsteğe bağlı hazırlık programına kayıt yaptırmış öğrenciler akademik takvimde belirtilen “dersten çekilme veya ekleme” son tarihinden sonra tercihlerini değiştiremezler.

Uzaktan eğitim imkanı

MADDE 19 – (1) İsteğe bağlı hazırlık programında hem yüz yüze öğretim hem de bilgisayar destekli uzaktan öğretim yapılabilir. İsteğe bağlı hazırlık programında geçirilen süre öğrencilerin kayıtlı oldukları programın süresinden sayılmaz.

Başarı durumu

MADDE 20 – (1) İsteğe bağlı hazırlık programında devam şartını yerine getiren öğrenciler, yılsonu yeterlik sınavına alınırlar. Bu öğrencilerin başarı durumu 17 nci maddede belirtildiği gibi hesaplanır.

(2) İsteğe Bağlı Hazırlık Programı öğrencileri, başarı durumuna bakılmaksızın, izleyen yılda bölüm müfredatına tabi olarak eğitimlerine devam ederler. Hazırlık programından başarılı olan öğrenciler istedikleri takdirde, bölümlerine bir dilekçe ile başvurarak, müfredattaki zorunlu temel İngilizce derslerinden muaf olabilirler. Bu durumda muafiyet notu olarak, Hazırlık programındaki başarı notu işlenir.

(3) İsteğe Bağlı Hazırlık Programından başarısız olan öğrenciler hazırlık programını tekrar etmezler.

(4) İsteğe bağlı hazırlık programında devam şartını yerine getiren, ancak başarısız olan öğrencilere, hazırlık öğretimini takip eden yıla mahsus olmak üzere YDYS'lere girme hakkı verilir. Sınavların birinden en az 60 puan alanlar başarılı sayılırlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Zorunlu Temel Yabancı Dil Derslerinden Muafiyet

Muafiyet sınavı

MADDE 21 – (1) Muafiyet sınavı, YDYO tarafından yılda bir kez olmak üzere Üniversitenin zorunlu yabancı dil hazırlık programına tabi olmayan öğrencileri için her akademik yılın başında yapılır.

(2) Muafiyet sınavının amacı; belirli düzeyde yabancı dil altyapısına sahip olan öğrencilerin, eğitimleri boyunca almak zorunda oldukları temel yabancı dil derslerinden muaf olabilmelerini sağlamaktır.

(3) Çift ana dal, yan dal başvurularının değerlendirilmesi veya ek kontenjan yerleştirmeleri gibi durumlarda YDYO Yönetim Kurulu kararı ile ayrıca sınav açılabilir.

(4) Muafiyet sınavına girerek 100 tam puan üzerinden 70-84 arası not alanlar birinci sınıf, 85 ve üstünde not alanlar birinci ve ikinci sınıf zorunlu temel yabancı dil derslerinden muaf olurlar. Muafiyet sınavından alınan not, ilgili derslerin başarı notu olarak işlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İlahiyat fakültesi zorunlu hazırlık programı

MADDE 22 – (1) İlahiyat Fakültesinde uygulanan zorunlu hazırlık programı, bu Yönetmelikte belirtilmemiş olan eğitim-öğretim esasları göz önünde tutularak Senato tarafından düzenlenir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 4/12/2008 tarihli ve 27074 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato kararları geçerlidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 24 – (1) 4/10/2012 tarihli ve 28431 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Fırat Üniversitesi Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.